

MINIROMÁN

*Příroda nám klade do cesty
naši tupost jako past.*

(G. Greene)

Když se táta s mámou potkali, řekli si, to je doba, co jsme se neviděli, co pořád děláš. A máma řekla, budu se asi muset vdávat. A táta řekl, proč muset a proč asi, a máma řekla, muset, protože nechci, a asi, protože to asi udělám. A táta řekl, manželství je překonaná instituce, pojď se mnou do kina. A máma řekla, seš moc hodnej, ale nemám čas. Tak šli.

A za týden máma řekla, honem pod' na dvě deci, já jsem strašně zbabělá a schovávám se před Karlem a sama nevydržím, jak jsem zbabělá.

A za týden udělala státnice a řekla, to se mi ulevilo, že s nikym nechodím, a táta řekl, to bude nějakej omyl, chodíš se mnou.

A za měsíc řekla máma, kde jsi byl, hledala jsem tě, a táta neřekl nic a potom řekl, byl jsem na chatě se svojí malou. Máma mlčela a potom řekla, chtěla jsem ti ukázat tohle, a vyndala kalendář. A táta se na něj koukal a řekl, s tím musíme něco dělat.

A máma řekla, ty si dělej, co chceš, příteli, a vstala. Táta řekl, už jsem to skončil, a máma řekla, nemusel sis dělat násilí, a šla pryč.

Potom vytočila číslo a řekla, ahoj Jardo, pod' na dvě deci, a on řekl, pro tebe všechno, má dávná láska, a šli. On něco říkal a díval se na mámu a máma se usmála a on řekl, holka, ty seš na tom moc špatně, koupíme lahev a půjdeme ke mně. A máma řekla, jsem husa, promiň, že jsem tě vytáhla, já jsem strašná husa. A on řekl, rozmysli si to, a máma řekla, je mi špatně zvenčí i zevnitř, nezlob se. A šla ven brečet.

Potom šla domů a přede dveřmi stál táta a kýchal a řekl, nesmíš se takhle toulat po nocích, nebo se nám dcera nastydne. A máma řekla, nestarej se, a táta řekl, tak už se nezlob, jsme přece oba dospělí. A máma řekla, ty máš do dospělosti daleko a můžeš se uklidnit, jenom jsem tě zkoušela. A táta řekl, jsi hrozně hloupá, škoda, že jsem si toho nevšiml dřív, a odešel. Máma stála před domem a začalo pršet. Potom šla telefonovat a řekla, ahoj Zdeno, půjč mi prosím tě nějaké věci po Honzíkovi, budu svobodná matka. A Zdena řekla, jsi cvok, jedu k tobě, přijela a řekla, proč jsi ho takhle urazila, a máma řekla, protože neví, co dělá, a je lepší starat se o jedno dítě než o dvě. Zdena dlouho mluvila a máma řekla, nelituj mě, já to zvládnou, a Zdena řekla nelituj tebe, lituju to dítě, v jedné místnosti se záchodem na chodbě, moc si o sobě myslíš. A máma řek-

la, za takovouhle pomoc ti pěkně děkuju, a Zdena řekla, jsi víc sobec než blázen, a šla pryč. Pořád přšelo a máma dlouho nemohla usnout a ráno přišla pozdě do práce.

Za týden přišla dvacetiletá slečna a řekla, Petr miluje mě. A máma řekla, gratuluju, i když mě to vůbec nezajímá. A ona řekla, Petr tvrdí, že se budete brát, ale já vím, že to není pravda, já ho znám, chodíme spolu půl roku. A máma řekla, chápu, že se ti to zdá hrozně dlouho, ale ještě pořád mě to nezajímá. A ona řekla, závidíte, protože vám je skoro třicet, ale přebrat mi Petra se vám nepodaří. A máma řekla, to ne, protože se o to nesnažím, a pozdravuj ho, a otevřela dveře.

Potom si zapálila cigaretu a někdo zaklepal a vešel táta a řekl, nekuř, nebo se nám dcera udusí, kde je. A máma řekla, netrap svou pubescentku, stihneš ji na schodech. A táta řekl, poslala ji sem moje matka, oznámil jsem, že se budeme brát. A máma řekla, o tom nic nevím, táta řekl, právě ti to jdu sdělit, máma se nadechla a táta řekl, mluvil jsem se Zdenou, máma se nadechla a táta řekl, můžeš být ráda, mohlas tou svou pitomostí všechno zkazit. Máma řekla, tohle je moje věc a nic od tebe nechci. A táta řekl, další důkaz, že jsi cvok, tím spíš musím být své dceři nablízku. A máma řekla, nic nemusíš a bude to kluk. Potom dlouho mluvili a máma řekla, jak to bude dál, a táta řekl, dál to bude normálně, a máma řekla, já nemám šaty.

Potom jela domů a řekla, budu se vdávat, a babička řekla, už jsi jednou vdaná byla. Máma řekla, čekám dítě, babička řekla, jak myslíš, dědeček řekl, bůh s tebou, a odešel. A máma řekla, tak se mějte, bereme se v červenci, pošlu vám oznámení, a odjela.

Za týden táta ležel na zemi a kreslil a říkal, chce to zavést plyn a vodu a udělat sprchový kout, máme do prosince co dělat. A máma řekla, myslíš, že se sem vejdem, a táta řekl, když nebude holka moc veliká, tak jo. A máma řekla, my se vlastně vůbec neznáme, to je divný, že se nebojím. A táta řekl, na tom není nic divného, protože nekoušu, a na sbližování máme řádu času. Máma mu dala pusku a řekla, miluju tě, mám štěstí, že jsem tě potkala.

Za týden někdo zaklepal a vešel Karel a sedl si a řekl, doufám, že neruším, vypadáš báječně, a nabídl mámě cigaretu. A máma řekla, děkuju, nekouřím, co bys rád. On řekl, chtěl jsem tě jenom vidět, máma mlčela a on řekl, slyšel jsem, že s někým chodíš, doufám, že to není nic vážného, máma mlčela a on řekl, dej na sebe pozor, člověk tvého formátu by neměl zkysnout u plotny, a máma řekla, není to vážné, je to veselé, čekám dítě a budu se vdávat. On řekl, jsi naivka, plodit děti dovedou i králice, ale specialistů ve tvém oboru je málo. Potom řekl, seženu ti doktora a můžem to dát zase dohromady, a máma řekla, děkuju, ale nechci. A on řekl, vím, že nejsem vždycky roztomilý, ale musíš po-

chopit, kolik má muž mého druhu starostí, na nějaké romantismy nemám čas. Máma mlčela a on řekl, mám už podrážděné nervy, protože jsem na všechno vždycky sám a nemůžu být pořád roztomilý, to prostě musíš pochopit, proto tě mám. Máma řekla, nemáš, a on řekl, nebud' hloupá, jako se mnou se nebudeš mít s nikým a nedělej drahoty, to já nemám rád, ty víš moc dobře, že to nemám rád. Máma řekla, vím, a on řekl, tak vidíš, já chci mít čisté košile a nejsem ochoten žrát konzervy, protože žena píše román. A máma řekla, říkal jsi něco o plotně, a on řekl, nechytej mě za slovo, ty mě vždycky chytáš za slovo a to mě rozčiluje, tak mě nerozčiluj a tu svoji avantýru si klidně nech, i tu nepříjemnost jsem ochoten zlikvidovat. Vidíš, další starost, a zapálil si cigaretu. Máma řekla, jak je možné, že jsem s tebou vydržela skoro dva roky, a on řekl, to já vydržel s tebou a jsem ochoten to vydržet dál, protože tě potřebuju, to přiznávám, potřebuju tě. Ale nedělej drahoty, takový poklad zase nejsi a já si klidně seženu náhradu, i když to jsou další peníze a další čas. Máma řekla, fuj. On řekl, nedělej citlivku, na to ti neskočím, nazývám prostě věci pravými jmény a jsem ochoten se o tebe postarat, říkej si tomu třeba láska. A máma řekla, to by mě ve snu nenapadlo, jdi pryč. A on řekl, jak chceš, ale v tom případě nezapomeň, že jsem tu Jugoslávii platil já a visíš mi čtyři tisíce. A máma řekla, mám opravdu víc štěstí než rozumu, ty peníze

dostaneš, zmiz. A on řekl, jsi obyčejná slepice, divím se, že jsem tě měl svým způsobem rád, nicméně ti přeju lehký porod, a odešel.

A máma brečela a smála se a volala tátovi a táta řekl, je to sprosták, slíbil, že za tebou nepůjde, byl tu předevcírem. A máma řekla, miláčku, dneska jdem místo úklidu na večeri, syn touží po bifteku. A táta řekl, pro dceru všechno, ale když už jsme u toho, možná že za tebou přijde ještě matka. A máma řekla, áha. Táta řekl, buď k ní showívavá, ona se vždycky těšila, že mi najde nevěstu, a my jsme ji jaksi obešli. A máma řekla, aha. A táta řekl, možná že nepřijde, říkal jsem jí, aby tě nechala na pokoji. A máma řekla, aha, hm.

A za tři dny přišla padesátiletá dáma a řekla, jdu se podívat, kdo mi bere jediného syna. A máma řekla, prosím, posadte se, a ona řekla, můj syn je ještě dítě, nemáte právo mi ho brát. Máma se nadechla a ona řekla, berete mi jediného syna, jste prohnaná, o tři roky starší a rozvedená, jestli se nemýlím, ale jsem ochotna se s vámi dohodnout, a vytáhla peněženku. A máma zčervenala a řekla, takhle se nedohodneme, prosím, posadte se. A ona zůstala stát a řekla, nemusíte se stydět, zřejmě jste si zjistila, z jaké je Petřík rodiny, jinak byste si ho nevybrala, a kdybyste věděla, kdo byl jeho otec, ani byste k tomu neměla odvahu. A máma řekla, neposadíte se, a ona řekla, Petřík sotva dostudoval, musí si vybudovat postavení, musím chránit své dítě.

A máma řekla, na Petrově dítěti vám nezáleží? A ona řekla, a bude opravdu jeho? A máma zrudla a řekla, nevím jak vy, madame, ale já – a ona řekla, vyprošuji si urážky od nějaké – a máma řekla, je mi líto, že vás okrádám o drahocenný čas, a vstala. A ona řekla, Petřík si také není zcela jist, vím to. A máma řekla, sbohem, a otevřela dveře. Potom seděla s hlavou v dlaních a potom volala Karlovi, ale on nebyl doma.

Z práce šla pomalu, koupila si lístek do kina, ale zahodila ho, potom chodila po ulicích a dívala se do výkladů a na lidi a vešla do obchodu. Řekla, chtěla bych šaty, nějaké, co by mi zvedly sebevědomí. A prodavač řekl, ale to vy přece nepotřebujete, mladá paní – máma si zkusila dvoje šaty, řekla, vypadám jako porce zmrzliny, a šla pryč. Zavolala Karlovi a on řekl, já věděl, že si to princezna rozmyslí, a máma řekla, jenom částečně, potřebovala bych toho doktora. A on řekl, vidíš, že dostáváš rozum, stavím se pro tebe zítra, máma řekla ano a zavěsila.

Večer přišla domů a tam čekal táta a řekl, nic mi nepovídej, mluvil jsem s matkou. Máma řekla, ona má pravdu, ty nevíš, co děláš, rozmyslela jsem si to. A táta řekl, nesmysl, jste obě padlé na hlavu, pozitíří má přijít chlap na plyn a já zůstanu tady, a nafoukl matraci. A máma se nadechla a táta řekl, mrzí mě, že se necháš takhle vykolejit, ale vyčtu ti to až po šestinedělí, do té doby vařím, a rozbalil šest chlebičků. A máma zašeptala, ty jsi blázen, a táta

řekl, to je omyl, já jsem tu jedinej normální. A máma řekla, a co tvá matka, a táta řekl, moje máma má zlatý srdce, panskej komplex a trošku delší vedení, do týdne jsme pozvaní na oběd. A máma řekla, už jsem si domluvila doktora, a táta řekl, ještě jednou uslyším takovou pitomost a udělám něco nepředloženýho. A máma řekla, já tě miluju, táta řekl, zatím to tak nevypadá, máma řekla, já jsem tak šťastná, a táta řekl, tak to koukej nezvorat, až na tebe je zatím všechno v pořádku, teď půjdeme provětrat dceru, četl jsem, že musíš chodit na vycházky. A máma řekla, bude to kluk, a šli na procházku a pak přišel instalatér a pak šli na oběd k pražské babičce a pak malovali a zavedli plyn a vodu a potom šli na radnici, ale táta zapomněl občanku, tak šli jindy, ale přišli o hodinu pozdě, a pak máma řekla, necháme to na pak, já se v peleríně vdávat nechci, a táta řekl, máš pravdu, dyť je to jedno.

A potom máma ležela v sále se zelenými kachličky a potila se a přišel doktor a řekl, já jsem jenom ortoped, ale vedu vám návštěvu, a přišel táta v bílém plášti a řekl, držte se, holky, musím hned pryč, aby mě tu s Honzou nenačapali, a stiskl mámě ruku.

A za dvě hodiny řekl jiný doktor, ještě – ták – výborně – máte dceru.

Umyli mě, popsali a změřili a zvážili a ukázali mi mámu. A máma řekla, jé, ta je krásná, můžu si na ni sáhnout? Jmenuju se Dita.

MILOSTNÁ

*Vyprávěl jsem tento příběh Beethovenovi,
aniž jsem tušil, že už ohluchl, a on se usmál
a přikývl a řekl: „Jasně.“*

(W. Allen)

„Pojď, Frantíku! Křikl Tonda v houfu dětí, které se smíchem vyběhly ze školy, že nebudeš dřív u támhleté staré jabloně, co stojí u družstevních vrat? Vsadme se! Křikl Frantík – Frantík,“ dočetla Bartesková a klesla hlasem. Řanda mi poslal papírek: Co to vysí na tabuli za ptáka? Na tabuli vysí za ptáka vorel. Pošli to dál. Připsala jsem, Homolka je vůl, a štouchla Barteskovou. „Ale to už dva nerozluční přátelé běželi přes náves, jen se za nimi prášilo,“ četla Bartesková, otočila se, převzala papírek a dostala trest. Potom jsem četla já: „Copak, hoší, snad někde nehoří? Smál se dobrácky hřmotný předseda,“ a Bartesková mi podala papírek: Bacha, Pinda, leze za tebou mamut!

Potom nakoukla do třídy Tečna a tři kluci a já jsme šli stěhovat skříně. Tečna mi na chodbě řekla, umíš to, Bohunko? Řekla jsem, ano prosím, k četným

○ MALÉ BÍLÉ CEDULCE

*Ještě ničeho nechápaje, ale již chladna, pohlédl
Alexandr Semjonovič vzhůru.*

(A. P. Čechov)

Nejdřív jsem viděla ceduli PŘEJDI, a tak jsem přešla. Pak jsem nelámala větve, nedotýkala se ani drátů na zem spadlých a chránila socialistický majetek, majetek nás všech. Potom jsem udržovala čistotu, uvolnila bezpečnostní pás a nevykláněla se z oken. A pak už skoro nebylo do čeho píchnout, tak jsem chvíli nekouřila, urychlila nástup, použila zadních dveří a chystala se asi dvacet minut nepromluvit za jízdy s řidičem. To dělám ráda, nemluvit za jízdy s řidičem: často za ním i hodinu postávám a napříkladně s ním nemluvíím, abych se zavděčila. Tak jsem tam za ním stála, když jsem ji uviděla, tu malou bílou cedulku: MLADŠÍ UVOLNĚTE MÍSTO STARŠÍMU.

Kterému staršímu, to už v příkazu nebylo – je mi to zřejmě ponecháno na vůli. Rozhlédla jsem se, vybrala si jednu zvlášť bledou a unavenou slečnu a dala se do práce: promiňte, slečno, že obtěžuji, řekla jsem, kolik je vám let? Cože? řekla slečna

a zblízka se na mě podívala. Kolik je vám let? řekla jsem. Mně?! řekla slečna a píchla do sebe prstem. A hned mi bylo jasné, že s ní budou potíže. Vám, řekla jsem. Slečna si mě celou prohlédla, pak řekla pomalu ccc, zavrtěla hlavou a otočila se ke mně zády. Asi nechtěla svůj věk říkat nahlas, a tak jsem jí poklepala na rameno a řekla co nejzdvořileji: buďte prosím tak laskava a půjčte mi svůj občanský průkaz. Poslechla okamžitě, třebaže musela vědět, že se občanský průkaz půjčovat nesmí. Klid, řekla jsem vlídně, protože se jí přitom vysypala kabelka, a listovala jsem průkazem a četla si o tom, kde, kdy, komu a proč se narodila, kde kdy bydlela a bydlí a jakými ciframi je určena pro tento svět. Slečna si nervózně odkašlala a zatékala očima. Začínala mi být nesympatická. No nic, řekla jsem si, ještě si chvílku počtu, abych neurazila, pak jí někde uvolním místo a jdu od toho. Slečna zase odkašlala. Jste zaměstnaná? zeptala jsem se, aby řeč nestála. Slečna něco zakoktala a rozhlédla se kolem, ale nikdo jí neporadil. A proč to tu nemáte zapísáno? řekla jsem. Já, já, pípla slečna a zase zatékala očima. Už mi vážně šla na nervy. Nesnáším lidi, co koktají a těkají očima. Tak si to koukejte doplnit, řekla jsem. V legitimaci už nic zajímavého nebylo, tak jsem ji vrátila. No, jste ročník osmačtyřicet, to souhlasí, tak podte se mnou, řekla jsem. Slečna se vyjeveně rozhlédla a brada se jí rozklepala. A proč? pípla protivně. Fakt už mě štvála. Skoro jsem toho

chtěla nechat, ale najednou většina lidí vystoupila, tak jsem si řekla, že už to dotáhnu. Jó, vážená, řekla jsem, to já vám nepovím, páč to sama nevím. Já jenom plním příkaz, a ten zní, že musíte sedět. A ta holka omdlela. Normálně šla k zemi. Tramvaj zastavili a volali doktora. Chtěla jsem se zeptat, co se jí stalo, ale nějaký pán mě vzal za ramena a vedl mě stranou. Nesmíte být hned tak přísná, řekl mi přátelsky, já vím, já vím, jdete na to v podstatě správně, já jenom že se hned pozná nováček, nic ve zlým. Chtěla jsem něco říct, ale ten pán se usmál a poklepal mi na rameno: nic, fajn, řekl, to se zabrousí, jinak to bylo dobrý, fakt dobrý. Ukázal mi pěst palcem vzhůru, bouchl mě do zad a odešel.

KDYBYTÍ

*Pozoruj! nás včely? My je, to se rozumí,
už dávno pozorujeme.*

(W. Saroyan)

Vykoupala jsem se. Navoněla jsem se. Vytrhala jsem si obočí a nakreslila nové. Vytrhla jsem si řasy a nalepila nové. A pak jsem tam stála, po zuby nahá, a čekala čekalala čekala – a on přišel a já měla takovou radost, že jsem oblítla lampu a sedla mu na rameno: nemáš hlad? povídám, nemáš žízeň? nepotřebuješ podrbat na zádech?

– ne, tak to nebylo. On vůbec nepřišel.

Je právě šestnáct hodin úterního času! za dvacet minut začíná podzim! hlásili. A tak jsem vylezla z díry, co jsem ji vystála v podlaze, seřadila všechny své bychy a šli jsme.

Byli bledí a malátní, ti moji bychové, nepošťuchovali se jako dřív, ani si nešeptali prasečinky. Loudali se nemožně a přes mýto jim to trvalo skoro půl hodiny. Do města k holiči jsme dorazili, právě když z průjezdů vybíhali Brigádníci s oranžovými žebříky. Na Kennedyho, řekla jsem frizérovi, usadila

JEDEN Z PODVEČERŮ

*Bude líp, jen se toho musíme dožít,
šetři silami, bratříčku!*

(R. Kipling)

Já vím, že neexistuješ, Roberte, nech mě být.

Ležím tu ztěžklá v peřinách a dívám se oknem na Manku. A Manka sedí na osice a dívá se na mne. Nebe je šedé. Říká se ocelově šedé. Možná, že ocel takhle opravdu vypadá. Nevím. Stejně jako nevím, jak vypadá „perfektní flanelový oblek“. Představuju si ho jako pyžamo. Ale tatínek měl kdysi flanelový oblek, mluvilo se o tom. Už se na to nepamatuju.

Jak může být Manka stará? Díváme se na sebe už strašně dlouho; ona stejně svěží, já stejně nehybná. Kdysi jsem jí sypala. Když to pak nešlo, cupitala po římse sem a tam a dívala se jedním očkem a druhým očkem a já jí vysvětlovala, proč už to nejde. Potom se dlouho neukázala. Ale vrátila se, Manka, vrátila a červeným očkem se na mě dívá.

Chtěla bych se napít; ale ne, doktor mi to zakázal. Tekutina je váš nepřítel číslo jedna, tak to řekl. Nepřítel číslo jedna. Jako by záleželo na pořadí.

Nemám nepřátele. Nemám ani přátele. Kdysi jsem je měla, ale teď už mám konečně pokoj.

Napila jsem se.

Přátelé. Chodívaly sem návštěvy. Prohlížely si mě jako... jako hranatý vejce, řekla by ta holka, co mi nosí nákupy. Ta by se ti líbila, Roberte. Často jsem si představovala, jak si svedl a opustil. Zanechal bys ji plačící, tak jsem to vymyslela.

Ty návštěvy byly protivné. Je mi protivné, jak si ti mladí připadají nesmrtelní. I ty návštěvy mi byly protivné, jak si mě prohlížely a chovaly se hloučně a bodře; jdou mi na nervy ty jejich problémy co sníst a co koupit, chodily mi sem řinčet svým zdravím a já je chválila, vy máte ale krásné šaty, říkala jsem, to je ale roztomilý chlapeček, váš muž je opravdu velmi schopný, a oni se vrtěli a nafukovali a natřásali si peříčka.

Když mám zlost, tak dostanu žízeň.

Ale není na světě člověk ten, aby se zachoval lidem všem, říkávala maminka. Maminka byla krásná. Jednou jsme šly po nábřeží a za námi dva hejsci. Nepotřebují dámy doprovod? tak nějak to řekl ten vyšší; otočila jsem se a maminka mi stiskla ruku, až to zabořelo. Jak se napřímila, dotkla se těžkým drdolem hedvábného límečku. Maminka chodila v tmavých šatech, upnutých až ke krku, a vždycky s malinkým límečkem z přírodního hedvábí. Chtěla jsem být taky taková, vždycky tak vcelku, vysoká, štíhlá, s límečkem barvy slonové kosti

a česat se přísně. Maminka byla krásná. Já taky nejsem ošklivá. Mám hladkou kůži, bez pupínků, ráda si po ní jezdím rukama; to mi dělá dobře, jezdit si po těle rukama. Dřív jsem se prohlížela v zrcadle. Stála jsem nahá v koupelně a třeba hodinu jsem se prohlížela. Musím říct, že mám na sobě některá hezká místa, třeba z profilu, ale teď jsem moc ztloustla, jak mi vzali tu nohu. Ale to shodím, určitě to shodím, až budu zdravá. Zatím jsem docela spokojená. Mám všechno po ruce a dívám se na Manku. Nebo se otočím ke zdi a dívám se na pavučinu. Jak mám náladu.

Manka zas cupitá. Já nikdy moc ráda nechodila; když, tak pomalu, kolébavě. Jak se váha přesouvala z nohy na nohu, tak jsem se příjemně zhoupala. Vy chodíte, jako byste tančila valčík, řekl mi ten vyšší. Potkala jsem ho na cestě od lékárníkových, dávala jsem kondice jejich Kláře. Taková řehtačka pitomá, ta, co sem ke mně chodí, je úplně stejná, taky taková řehtačka pitomá, pořád někam utíká, pořád se něčemu řehtá a nakrucuje se, vždycky se tak prohne, hrábne si do vlasů a pitomě se zachichotá. Ta lékárníková to dělala taky, trochu pomaleji, ale to už je dávno. Dělal to obě, matka i dcera. Hihňaly se a špitaly si a zase se hihňaly a dělaly rozdováděné holčičky a špitaly si pitomá tajemstvíčka. Šly mi na nervy. To moje maminka byla dáma. Až dostuduješ, říkala, odstěhujeme se do Prahy a budeme chodit na koncerty a do kaváren a na výstavy a do

společnosti. Nedočkala se toho. Musela umřít v tomhle malém, pitomém městě, které jí nesahá ani po paty. A já tu žízňivým břichem trčím do vesmíru.

Asi se ještě napiju.

A vzala jsem si bonbón. Neměla bych, kvůli té své tloušťce, ale to se shodí. V jídle jsem byla vždycky trochu neukázněná, to je pravda, maminka se na mě často hněvala, že hltám. Nehltej tak! říkala mi. A když po obědě pila na zahradě kávu a tatínek spal, tak jsem se zamykala do spižírny a jedla jsem rukama a hltala a mlaskala. Ale při jídle, to já nemlaskám. Jednou to za mě schytala Manka, brunátná holka, ošklivá, s nohama jako štoudve. V noci si vodila kluka do altánku a druhý den se na sebe červenali. Přála jsem jí, že za mě dostala vynadáno, ale když musela pryč, bylo mi jí líto. Já nejsem zlá, Roberte, bůh ví, že ne, přimlouvala jsem se za ni, ale zpátky ji nevzali. Když odcházela, řekla mi strašně ošklivou věc. Brečela jsem tenkrát do polštáře a proklela ji, já je oba proklela, Roberte, tu holku i toho jejího špinavého kluka. Ty jsi jiný, tebe jsem si vymyslela bílého a čistého, ty nikomu nezávidíš, ty umíš francouzsky, protože jsi studoval v Paříži a ne u sklerotické madame Jeanne, tys neskončil klavír bayerovkou.

Ta hrdlička mi šla nejdřív strašně na nervy, tak jsem jí začala říkat Manka. Ale teď ji mám docela ráda. Jednou jsem ji vzala do ruky, byla taková křehoučká, že člověk měl chuť trochu ji stisknout.

Nechtěla bych jí ublížit, to ne, ale ono to bylo takové měkké, teplé, cítila jsem, jak se mi v dlani vrtí a jak jí buší srdíčko. Strašně rychle jí bušilo srdíčko. Představuju si, jak držím v ruce Manku a ona trhaně otáčí hlavičkou a pod prsty mi to dělá ťuk ťuk ťuk. Občas si to představuju. A občas se napiju. A občas slupnu nějaký ten bonbón. Člověk musí umět žít a radovat se z maličkostí všedního dne. To jsem někde četla. Vždycky jsem hodně četla, maminku to těšilo. Nerada jsem chodila ven, je lepší sedět u okna a číst a jíst bonbóny. Teď už nečtu, nebaví mě to. Taky už špatně vidím. Z té spousty knih si moc nepamatuju, byl to ztracený čas. Mohla jsem jen tak sedět a koukat se z okna na lidi. Lidi jsou primitivní, ale baví mě se na ně z okna koukat. Teď někdy telefonuju. Vytočím číslo a zeptám se třeba: kdy jede vlak do Berouna? Myslím, že je to docela vtipné, zeptat se, kdy jede vlak do Berouna. Když hned nezavěsí, tak si někdy popovídáme. Třeba se zeptám: kolik je hodin? oni mi to řeknou, já zavěším a představuju si, kdo to byl. Ale dlouho si s nikým nepovídám, třeba by ke mně chtěli přijít a něco mi vzít. Já mám moc věcí. Mám všechno a jsem spokojená.

Dřív mě napadalo, že bych se mohla vdát, na svůj věk nevypadám špatně. Ale takhle je mi líp. Proč se starat o cizího chlapa. Chlapi jsou odporní. Když mě vrátili z nemocnice, nesli mě sem nahoru dva. Měli chlupaté ruce, strašně páchli potem

a kouřem a bůhví čím, udělali z rukou stoličku a já si na ni musela sednout a chytit se jich kolem krku. Cítila jsem ty spojené ruce pod svým zadkem a funící hlavy kousek od svého obličeje. Ten vpravo měl mastné řídké vlasy a spoustu lupů, na to si přesně pamatuju. Bylo mi z toho nanic. Já jsem jiná, jsem prostě jiná, nemohla bych si něco takového vzít do postele.

Vidíš, Roberte, jsem ti věrná. I tehdy jsem byla – myslím tenkrát, jak mě potkal ten vyšší. Měl napomádané vlasy a knírek, byl docela hezký, slečna dnes sama? řekl a já zrudla, ale byl už večer, tak to nebylo vidět. Sklonila jsem hlavu a přidala do kroku a on šel vedle mne a říkal takové věci, že mi strašně tlouklo srdce, cesta vedla kolem řeky, svítíl měsíc, viděla jsem, jak se na vodě skládá a rozpadá, občas to někde zašplouchalo a bylo ticho, jenom moje srdce a jeho šepot, chtěla jsem být už doma pod peřinou, ale cesta byla dlouhá, nádherně dlouhá – potom mě chytil za ruku. Ještě dneska se stydím, jak jsem ji měla zpocenou, myslela jsem, že se vznesu, nebo že se rozpadnu na kousičky, hučelo mi v hlavě, on něco říkal a já zírala do jeho očí, v nočním studeném světle vypadaly černě, tvář měl hladkou a bledou, horečně šeptal, určitě nějaké strašné necudnosti, pitomý hejsek, musel být nejmíň o pět let mladší, protože mně tenkrát bylo třicet, šeptal stále rychleji a já stála přibitá a sotva dýchala a nechala mu svou ruku jako leklého kapra.

Potom mě pomalu přivinul k sobě a druhou sjel po mém boku, vlastně jsem byla už tehdy tlustá, ucukla jsem té sprosté ruce, něco zajíkla a dala se na útěk, nikdy jsem neuměla utíkat, viděla jsem, jak nemotorně běžím, snad jsem i zakopla, měla jsem zlost, strašnou zlost, že nemám pevné boky, že neumím utíkat, že jsem ho neudeřila do tváře a pitomě poslouchala nehoráznosti, na které by dokázala odpovědět poslední mamincina služka, co si před tancovačkou mazala pusu papírkem od cikorky...

Když jsem se zastavila, nestál daleko, ale otočil se a šel pryč. Chtěla jsem zakřičet sviňáku! ale hvízdalo mi v krku, a tak jsem zvedla kámen a hodila ho za ním. Dopadl směšně asi dva metry přede mne a chvílku se kutálel. Příliš pozdě jsem uvolnila prsty.

Vlastně jsem ti tehdy byla nevěrná, Roberte, tehdy a od té doby pořád, kdykoliv jsem pod peřinou, stočená kolem svého panenství, a přivolávám si tu horkou chvílku, kdy mi mužská ruka sjíždí kolem pasu dolů, kolem pasu dolů, vracím ten pohyb, protože ho neumím dokončit.

TEDY O LÁSCE

*Střelený pláče jelínek
a živý, ten si výská;
ten líže med, ten pelyněk
a někdo kudlu píská
(W. Shakespeare)*

— — — zas jsem se ostříhala na půl sirky
a představuju si nás v posteli
— ale moje děti se na písku už tolikrát oženily — — —

Bylo to na trávě u vody. Spousta lidí se pekla na slunci a já koukala na stéblo, jak se líně kymácí, a potom na mouchu, jak cikcak oblítla papír, dosedla na něj a myla si nohy. Pak opsala ve vzduchu čtverec a vlítla mi do oka. Jauvejs, moucha, povídám.

A on se ke mně sklonil a řekl ukaž?

— a já málem spolkla jeho jazyk

— prskám a utírám si pusou, utírám, dřou —

— a všichni to viděli

tak dělám, že nic a že si čtu v knize.

A on, zednický učeň Vítora František, šel na svých kloubnatých nohách k Berounce a skočil do ní placáka.